

## **ANEXO III**

# **PLAN DE ORIENTACIÓN**

*Curso 2023 & 2024*

**CEIP JOSÉ MARÍA LAGE  
CEIP FRANCISCO LÓPEZ ESTRADA**

## ÍNDICE

- 1. INTRODUCCIÓN.**
- 2. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO.**
- 3. OBXETIVOS.**
- 4. PLANIFICACIÓN XERAL E DEFINIÇÃO DAS ACCIÓNS PRIORITARIAS.**
  - 4.1. DEFINIÇÃO DE ACCIÓNS PRIORITARIAS.
  - 4.2. PLANIFICACIÓN XERAL.
    - a) Plan Xeral de Atención á Diversidade.
    - b) Programación Anual de Actividades.
    - c) Plan de Orientación académica.
    - d) Alternativa a intervención presencial compatible con futuras situacións pandémicas
- 5. ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN.**
- 6. CRITERIOS DE AVALIACIÓN DO PLAN.**
- 7. FONTES DE INFORMACIÓN E REFERENCIAS BIBLIOGRÁFICAS.**
- 8. APROBACIÓN DO PLAN DE ORIENTACIÓN.**

## **1. INTRODUCCIÓN**

A **Lei Orgánica 2/2006 de 3 de maio de Educación (LOE)** define, no artigo 1, apartado f do capítulo I do título preliminar; a orientación educativa e profesional dos/as estudantes como un “medio necesario para o logro dunha formación personalizada, que propicie unha educación integral en coñecementos, destrezas e valores”. **Se considera a orientación como algo inherente á propia educación, que trata de contribuír á formación integral dos alumnos e alumnas, á implicación e ó asesoramento ás familias do alumnado, consiste en promover e facilitar o desenvolvemento persoal, educativo e profesional do/a alumno/a a través da axuda técnica e do asesoramento necesarios.** A orientación se entende como un continuo que comeza coa escolarización do alumnado e finaliza ó termino do ensino non universitario, un continuo que inclúe a toda a poboación escolar ó marxe do tipo e grado de diversidade que presente. Ten como finalidade facilitar o desenvolvemento persoal e social do alumnado e do seu potencial de aprendizaxe, facilitando a adquisición das competencias e a consecución dos obxectivos xenerais previstos nas ensinanzas establecidas tanto na LOE como na **na Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.**

Os principios sobre os que se fundamenta o concepto e as funcións da orientación, coherentes cos de comprensividade e diversidade, fan referencia a unha tarefa xeneralizada, continuada, preventiva, integrada na función docente, potenciadora da intervención social e respectuosa coa orixinalidade do alumnado. A orientación educativa e profesional deberase desenvolver nos tres niveis que estruturan a organización escolar:

- Na aula (acción titorial).
- No centro (Departamento de Orientación),
- Na zona escolar da provincia (Equipos de Orientación Específicos).

Todo isto entendendo a orientación, como proceso e responsabilidade compartida por todo o equipo docente, coordinada polo/a titor/a e asistida polo/a orientador/a e polos servizos externos de apoio.

## **A ORIENTACIÓN PSICOPEDAGÓXICA: MARCO CONCEPTUAL E LEXISLATIVO.**

### **MARCO CONCEPTUAL:**

Seguindo a Álvarez e Bisquerra (2004), para establecer un primeiro marco conceptual do termo “orientación psicopedagóxica”, debemos responder a unha serie de cuestións, a saber:

- a) **¿Qué é a orientación psicopedagóxica?** Un proceso de axuda, que abrangue distintas áreas de intervención: orientación nos procesos de ensino-aprendizaxe, atención á diversidade, orientación académica, prevención e desenvolvemento persoal.
- b) **¿Quén realiza a orientación psicopedagóxica?** Refírese aos axentes implicados na orientación. A orientación é unha función, non unha persoa. Entre os axentes da orientación encontramos obviamente o/a orientador/a, pero tamén participan dela os/as titores/as, mestres/as e pais/nais cando nos referimos ó contexto escolar; ós que podemos engadir, cando se atopen no centro, os/as especialistas en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, mestre/a de apoio, profesionais do equipo de orientación específico, traballador/a social, fisioterapeuta, logopeda, médico...

- c) **¿Cómo se realiza a orientación psicopedagóxica?** Aludimos aquí aos modelos de orientación e intervención psicopedagóxica. A tendencia se dirixe cara a programas de intervención potenciados pola consulta colaborativa, se ben en ocasións serán inevitables intervencións máis individualizadas.
- d) **¿Cando se realiza a orientación psicopedagóxica?** Ó longo de toda a vida. As teorías do desenvolvemento da carreira, do desenvolvemento humano e a psicoloxía evolutiva cun enfoque de ciclo vital tenden a coincidir en afirmar que a persoa segue un proceso de desenvolvemento durante toda a vida. Ó longo de todo este proceso pode precisar axuda de carácter pedagóxico.
- e) **¿Onde se leva a cabo a orientación psicopedagóxica?** Como consecuencia do anterior, o contexto de intervención non se limita á escola, senón que se estende ós medios comunitarios e organizacións. En definitiva, a calquera ambiente onde se poida desenvolver a vida dunha persoa.
- f) **¿Por qué se realiza a orientación psicopedagóxica?** Para un desenvolvemento integral do individuo, o que nos leva á necesidade da orientación para a prevención e crecemento humano.
- g) **¿A quen se dirixe a orientación?** A orientación se dirixe a todas as persoas ó longo de toda a vida, por iso transcende do contexto da educación formal.

ORIENTACIÓN PSICOPEDAGÓXICA	
<b>¿Qué é?</b>	Un proceso de axuda e acompañamento en todos os aspectos do desenvolvemento. Isto inclúe unha serie de áreas de intervención: orientación académica, procesos de ensino-aprendizaxe, atención á diversidade, prevención e desenvolvemento humano.
<b>¿Quén a realiza?</b>	Os axentes da orientación: orientador/a, titor/a, profesorado, familia, axentes sociais...
<b>¿Cómo se realiza?</b>	A través de modelos de intervención: modelo de programas, modelo de consulta.
<b>¿Cando se realiza?</b>	Ó longo de toda a vida (enfoque do ciclo vital).
<b>¿Onde se realiza?</b>	En diferentes contextos: educación formal, medios comunitarios (servizos sociais), organizacións...
<b>¿Por qué?</b>	Para potenciar a prevención e desenvolvemento da personalidade integral.
<b>¿A quen se dirixe?</b>	A todas as persoas.

FONTE: Álvarez e Bisquerra (2004)

### MARCO LEGAL:

Os distintos documentos legislativos sinalan que a función orientadora e a titorial constitúen os servizos e actividades que o sistema educativo oferta co obxectivo de optimizar o rendemento e a calidade de ensino. O desenvolvemento deste mandato legal queda reflectido en:

- **Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (LOMLOE).**
- **Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (LOE).**

Na Comunidade Autónoma de Galicia, concrétase en:

- **Decreto 130/2007**, de 28 de Xuño polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- **Decretos 330/2009**, do 4 de Xuño polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.
- **Decreto 229/2011**, do 7 de Decembro polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de Maio de Educación.
- **Orde do 8 de setembro de 2021**, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros educativos da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- **Circular 10/2010** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional en Galicia.
- **DECRETO 150/2022**, do 8 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia
- **DECRETO 155/2022**, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

## **2. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO.**

Debemos analizar as variables contextuais nunha dimensión ampla, marco socio-xeográfico e educativo da zona de influencia, pero tamén nunha dimensión máis restrinxida, respecto das características dos distintos elementos que se reflectan no propio centro (PEC e PCC). Consideramos as características tanto físicas como humanas da zona, así como, os seus recursos educativos (centros da ESO e institutos) e os recursos persoais (persoal especializado do sector público e privado que poidan participar como apoio na labor educativa).

- **Situación xeográfica e nivel de vida en xeral:** O ámbito do Departamento de Orientación abrangue o **C.E.I.P. JOSÉ MARÍA LAGE**, na localidade de Ortigueira e o **C.E.I.P. FRANCISCO LÓPEZ ESTRADA**, situado en O Barqueiro. No **ido social**, tendo en conta a lóxica variedade de situacións nun colectivo numeroso, constatamos que as familias dos/as alumnos/as encadraríanse nun **nivel socioeconómico e cultural medio e medio-baixo**. Sinalar que **os Centros acollen algún alumnado procedente do estranxeiro**. A orixe do alumnado inmigrante é variada. Neste contexto, **a atención á diversidade deberá integrar**, cada vez en maior medida, **unha perspectiva multicultural**. Pero, esta circunstancia demanda, ademais, o establecemento dunha planificación que articule as actuacións de acollida que, en resposta a esta nova realidade cada día máis cotiá, deben proporcionar os centros no marco da atención á diversidade. **As Necesidades Específicas de Apoio Educativo se distribúen**, se facemos unha categorización xenérica, **entre Trastornos do Desenvolvemento, Trastornos de Conduta, Trastornos de Aprendizaxe, Altas Capacidades Intelectuais, Discapacidades e Dificultades Específicas de Aprendizaxe ligadas á adquisición das técnicas instrumentais e competencias básicas**.

- **Características do contexto educativo:** Usando como fonte os datos correspondentes ó actual curso 2023 & 2024 contamos con:
  - a) **Xornada única**, cun horario lectivo de 9:35 a 14:35 horas referidas ó C.E.I.P. JOSÉ MARÍA LAGE
  - b) **Xornada partida**, cun horario lectivo de 10:00 a 14:00 horas e de 16:00 a 17:00 horas referidas ó C.E.I.P. FRANCISCO LÓPEZ ESTRADA
  - c) **Comedor**, nos dous centros no que comen a maioría do alumnado.
  - d) **Transporte escolar**.

Actualmente está matriculados:

- **195 nenos e nenas no CEIP JOSÉ MARÍA LAGE:**

ED. INFANTIL			ED. PRIMARIA					
4º	5º	6º	1º	2º	3º	4º	5º	6º
14	17	20	28	27	23	14	21	31

- **41 alumnos e alumnas no CEIP FRANCISCO LÓPEZ ESTRADA:**

ED. INFANTIL			ED. PRIMARIA					
4º	5º	6º	1º	2º	3º	4º	5º	6º
2	0	3	10	6	3	7	4	6

Os datos referidos a matrícula do alumnado pode flutuar ao longo de cada curso escolar.

O Departamento de Orientación está composto polos seguintes membros:

- ✚ Xefatura do DO: José Ramón Núñez Roca
- ✚ Mestra Especialista en Pedagogía Terapéutica (PT): Noemí Caaveiro Carballo.
- ✚ Mestra Especialista en AL: María Sonia Castañeda Castro.
- ✚ Coordinadora Ed. Infantil: Elena Álvarez Iglesias.
- ✚ Coordinadora 1º Ciclo EP: Tamara Salgueiro Veiga.
- ✚ Coordinadora 2º Ciclo EP: Antonia Fraguela Pérez (titular) / M<sup>a</sup> Ángeles Suárez (sustituta)
- ✚ Coordinadora 3º Ciclo EP: Ana Dono Vázquez.

No presente curso 2023 & 2024, o orientador é itinerante co C.E.I.P. "FRANCISCO LÓPEZ ESTRADA" situado na localidade de O BARQUEIRO. Acude ó centro 2 días á semana (martes e venres). Para realizar un Plan de Orientación contextualizado, teremos presentes os documentos do centro, (PEC, PCC, PXA...). Entre as propostas para levar a cabo ó longo do curso académico están:

- a) Actualización do Plan de Orientación e revisión dos informes que puideran existir de alumnos/as do curso anterior.
- b) Plan adaptado a unha futurible situación pandémica (se se dese o caso).
- c) Presentación do Plan de Orientación ó equipo directivo e persoal docente.
- d) Actualización do Plan Xeral de Atención á Diversidade.
- e) Seguemento do Plan de Acción Titorial.
- f) Seguemento do Plan de Convivencia do Centro.

- g) Seguemento dos/as alumnos/as que presentan NEAEs así como as medidas que se organicen para a súa atención.
- h) Colaboración cos servizos externos do Concello e da Consellería de Educación e outros organismos que se considere (EOE, Servizos de Saúde, Servizos Sociais, etc).
- i) As actuacións prioritarias establecidas na Circular 10/2010, no referente a atención á diversidade, promoción da convivencia e resolución pacífica de conflitos, participación e implicación das familias na vida do centro, etc. Actividades que dalgún xeito van incluídas nas propias propostas do DO
- j) Análise, valoración e propostas de mellora dos documentos de planificación e xestión dos centros.
- k) Calquera outra demanda que xurda ó longo do curso.

En función das propostas xurdidas no Centro, así como das actuacións prioritarias establecidas na Circular nº 10/2010, elaborárase o Plan de Orientación para este curso académico 2023 & 2024.

### **3. OBXETIVOS.**

#### **OBXETIVOS XERAIS:**

- a) Contribuír á personalización da educación favorecendo o desenvolvemento de tódolos aspectos da persoa concreta e individual.
- b) Prever as dificultades de aprendizaxe e contribuír a superalas cando se produzan, axustando a resposta educativa ás necesidades particulares do/a alumno/a.
- c) Favorecer os procesos de madurez persoal, de desenvolvemento da propia identidade e dun sistema de valores.
- d) Contribuír á axeitada relación entre os distintos integrantes da comunidade educativa, en especial entre o profesorado e o alumnado e entre o centro e as familias.
- e) Resaltar aspectos orientadores da educación: "Orientación na vida e para a vida", atendendo ó contexto real dos/as alumnos/as e ó futuro académico-profesional que poidan proxectar para si mesmos/as, favorecendo a adquisición de aprendizaxes funcionais.
- f) Asesorar, promover e afondar na acción titorial do profesorado, familias e alumnado e na colaboración centro-familias, deseñando accións encamiñadas á atención temperá e á prevención de dificultades ou problemas de desenvolvemento ou de aprendizaxe do alumnado, así coma os que poden derivarse dos cambios de nivel e/ou etapa.
- g) Promover a través da Comisión de Coordinación Pedagóxica a revisión dos instrumentos da planificación do centro, PC e PE, incidindo nos aspectos da avaliación e atención á diversidade.

#### **OBXETIVOS ESPECÍFICOS:**

##### **Respecto do profesorado:**

- a) Acadar a empatía e asertividade suficiente co Claustro do profesorado e coa CCP que permitan un diálogo fluído, que asegure a máxima funcionalidade do Departamento de Orientación.
- b) Facer o seguimento e avaliación do Plan de Acción Titorial (PAT), a través do traballo que se realice nas titorías e nas reunións establecidas ó efecto, tendo en conta as necesidades.
- c) Coordinar a labor dos/as titores/as e mestres/as especialistas do seu grupo.
- d) Dar a coñecer e concienciar sobre as funcións do Departamento de Orientación no centro e da importancia da Titoría.

- e) Facilitar o asesoramento e apoio técnico ó profesorado que así o demande.
- f) Asesorar na intervención con alumnos/as con NEAEs, transmitir información ós/ás titores/as e colaborar nas adaptacións curriculares.
- g) Concienciar ó profesorado de que os/as alumnos/as con NEAEs. son responsabilidade de toda a comunidade educativa, e non só de determinados especialistas ou mestres/as.
- h) Coordinar coas especialistas en PT e AL e titores/as a atención ó alumnado con NEAEs.
- i) Coordinar co equipo de actividades extraescolares as saídas guiadas ó instituto adscrito.
- j) Promover a participación do profesorado en programas de innovación educativa.

### **Respecto do alumnado:**

- a) Elaborar, seguir e desenvolver programas a través do PAT sobre diversos temas de interese para os/as alumnos/as, de acollida, adaptación e integración, autoconcepto e autoestima, técnicas de estudo, habilidades sociais, temas transversais en xeral...
- b) Asesorar e apoiar puntual e individualmente segundo as demandas e necesidades.
- c) Realizar as avaliacións psicopedagóxicas dos/as alumnos/as susceptibles de medidas de atención á diversidade (reforzos, adaptacións curriculares, etc.).
- d) Valorar os historiais académicos e facer o seguimento do alumnado e das súas necesidades educativas, sobre todo cos/as alumnos/as con NEAEs., de cara a fomentar unha educación máis personalizada.
- e) Concienciar ó alumnado de que os/as seus/súas compañeiros/as, alumnos/as con NEAEs., son responsabilidade, en distinta medida, de toda a comunidade educativa, e non só de determinados especialistas e/ou mestres/as.
- f) Desenvolver accións relativas á orientación académica do alumnado en xeral e dos alumnos de 6º nivel en especial.

### **Respecto das familias:**

- a) Manter un diálogo fluído coas familias, atención do Departamento de Orientación, información e implicación no proceso educativo dos/as seus/súas fillos/as.
- b) Concienciar ás familias de que os/as seus/súas fillos/as ou compañeiros/as dos/as mesmos/as, alumnos/as con NEAEs, son responsabilidade de toda a comunidade educativa, e non só de determinados especialistas.
- c) Ofrecer ás familias a información suficiente sobre as funcións do Departamento de Orientación e os principios da súa intervención.
- d) Favorecer a participación das familias no proceso educativo dos/as seus/súas fillos/as e a súa colaboración na avaliación psicopedagóxica dos/as alumnos/as susceptibles da mesma.
- e) Fomentar a colaboración en tódolos aspectos entre centro e familia.

### **Respecto do centro e doutros organismos:**

- a) Colaborar cos servizos do Concello nos casos de alumnos/as e familias que o precisen.
- b) Contactar con outros organismos que poidan colaborar co centro nos distintos programas que se desenvolvan (atención temperá, asistente social, educador familiar, cruz vermella, asociacións varias...)
- c) Contactar co Equipo de Orientación Específico de A Coruña e co Servizo de Inspección correspondente, para temas varios que poidan incidir no centro.
- d) Contactar coa Unidade de Acompañamento e Orientación Persoal (UACO) e tratar aqueles casos do Centro que requiran a súa colaboración.



#### **4. PLANIFICACIÓN XERAL E DEFINIÇÃO DE ACCIÓNS PRIORITARIAS.**

As actuacións deste Departamento estarán baseadas nos principios teórico - prácticos que inspiran as leis educativas vixentes que proceden das teorías constructivistas de Ausubel. No que se refire á Orientación Educativa pódense resumir nunha serie de puntos:

1. A Orientación e a Titoría formarán parte da función docente.
2. As finalidades da educación son: transmitir a cultura da sociedade, aprender a asumir deberes e exercer dereitos e incorporarse á vida activa con garantía de éxito.
3. A consecución dunha educación comprensiva (para todos e todas), diversificada (características diferentes), terminal (ten un fin en si mesma) e preparatoria (para futuros estudos ou para o mundo laboral).
4. Garantirase a orientación persoal, académica, psicopedagóxica e profesional dos/as alumnos/as, prestando singular atención á superación de hábitos sociais discriminatorios, entendéndose a escola como un lugar de construción de igualdade de oportunidades.
5. Posibilitarase que todos os/as alumnos/as desenvolvan ó máximo as súas potencialidades e se formen como persoas.
6. As actuacións deste Departamento de Orientación terán en conta o contexto sociocultural e económico no que se empraza o centro e procurará implicar ao máximo de sectores nas súas actividades, dende unha perspectiva global. Se procurara a colaboración entre tódolos/as implicados/as no proceso educativo.
7. As actuacións do Departamento se basearan no **modelo humanista** no que se concibe a orientación coma un proceso de axuda ao individuo nun clima positivo de relación; no **modelo de programas**, cando sexa necesario abordar as necesidades antes de ser demandadas polos suxeitos obxecto da intervención; e no **modelo de consulta** (pero entendendo o currículo dende a súa perspectiva aberta) cando a demanda sexa manifestada ou requirida polos axentes implicados coa intención de establecer un contexto de colaboración para traballar co persoal docente nun programa no que se sintan todos implicados.

##### **4.1. - DEFINIÇÃO DAS ACCIÓNS OU LIÑAS PRIORITARIAS DE ACTUACIÓN:**

Atendendo á **Circular 10/2010** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer accións prioritarias dos Servizos de Orientación Educativa e Profesional na Comunidade Autónoma de Galicia, os Servizos de Orientación Educativa e Profesional desenvolverán as súas funcións prestando especial atención ás seguintes actuacións comúns para a totalidade dos Departamentos de Orientación:

##### **ACTUACIÓNS RELACIONADAS COA INCLUSIÓN E A DIVERSIDADE:**

- Asesorar ao equipo directivo sobre o contido do proxecto educativo e os documentos que o integran, especialmente sobre as medidas de atención á diversidade e acción titorial.
- Elaborar e poñer en práctica programas destinados á prevención e detección precoz de dificultades de aprendizaxe.
- Axustar as propostas de apoio educativo á realidade de cada alumna ou alumno, con intervencións inclusivas e orientadas polo potencial de aprendizaxe do alumnado.

- Asesorar aos departamentos, equipos de nivel e profesorado en xeral nos procesos de axuste e desenvolvemento das concrecións curriculares, das programacións de curso e/ou nivel, das medidas de reforzo e nas adaptacións curriculares.
- Facilitar asesoramento a toda a comunidade educativa sobre as diferentes medidas e recursos para a atención do alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

#### **ACTUACIÓNS RELACIONADAS COA ACCIÓN TITORIAL**

- Colaborar co profesorado titor no desenvolvemento das medidas contempladas no Plan de Acción Titorial, asesorando á totalidade da comunidade educativa sobre o sistema educativo, os procesos de admisión, as accións de acollida, os cambios de centro e a participación na organización e no goberno dos centros.
- Colaborar cos diferentes equipos docentes no deseño e elaboración de protocolos para a realización da avaliación inicial do alumnado.

#### **ACTUACIÓNS RELACIONADAS COA CONVIVENCIA E A EDUCACIÓN EN VALORES**

- Deseñar e poñer en práctica programas destinados á promoción da convivencia e á resolución pacífica de conflitos, asesorando na elaboración do Plan de Convivencia do Centro.
- Asesorar á comunidade educativa sobre a elaboración e aplicación das normas de organización e funcionamento do centro (NOFC)

#### **ACTUACIÓNS RELACIONADAS CO PLAN DE ORIENTACIÓN, CO PLAN ANUAL E COA MEMORIA DE CADA CURSO**

- Manter actualizado o Plan de Orientación, concretando no plan anual do departamento as actuacións previstas para o curso, os seus destinatarios, os responsables da súa execución e a temporización correspondente.
- Realizar a memoria final do curso en base ao desenvolvemento do plan anual, cunha adecuada fundamentación das propostas de mellora que procedan para o curso seguinte.

#### **ACTUACIÓNS RELACIONADAS COS PROCESOS DE AVALIACIÓN E CALIDADE**

- Colaborar nos diferentes procesos de avaliación do centro, nos termos que se establezan.
- Asesorar á totalidade da comunidade educativa sobre os proxectos de mellora e calidade do sistema educativo.

#### **ACTUACIÓNS RELACIONADAS CO DRDADI E DRDORIENTA**

- Facilitar, en forma e en prazo, a información que se demanda na aplicación informática drdadi e drdorienta.

### **4.2.- PLANIFICACIÓN XERAL:**

As actuacións do Departamento de Orientación poderán englobarse nos tres grandes programas que desenvolve:

- A) O Plan Xeral de Atención á Diversidade.
- B) Programación Anual de Actividades.

### C) Plan de Orientación académica

O plan de orientación, reflexa que a situación de pandemia por COVID está actualmente superada, pero, aínda así manterá unha vía alternativa de intervención alternativa a presencial que poderá ser aplicada no caso de que esta situación volva a repetirse:

### D) Alternativa a intervención presencial compatible con futuras situacións pandémicas

## A) PLAN XERAL DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

### ÍNDICE

1. Xustificación baseada no contexto
2. Identificación e valoración das necesidades
3. Determinación dos obxectivos
4. Descrición das actuacións, medidas e/ou programas para a atención á diversidade
5. Determinación dos criterios para a organización e distribución dos recursos e a aplicación das medidas propostas
6. Concreción das actuacións dos distintos profesionais en relación coas medidas deseñadas para o centro
7. Mecanismos de coordinación e colaboración internos, así como con outras etapas educativas cos centros adscritos ou de adscripción.
8. Liñas de colaboración coas nais, pais ou titores e titoras legais do alumnado e cos diferentes servizos externos ao centro.
9. Protocolos para a solicitude e/ou autorización das medidas extraordinarias
10. Proceso de seguimento, avaliación e plan de mellora

### 1. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO

A análise do contexto no que se enmarca o Plan de Orientación, ten en conta as variables contextuais nunha dimensión ampla, marco socio-xeográfico e educativo da zona de influencia, pero tamén nunha dimensión máis restrinxida, respecto das características dos distintos elementos que se reflictan nos propios centros (PEC e PCC). Considéranse ademais as características tanto físicas como humanas da zona, así como, os seus recursos educativos (instituto adscrito) e os recursos persoais (persoal especializado do sector público e privado que poidan participar como apoio na labor educativa e atención á diversidade). Os Centros, están situados nas localidades de Ortigueira e O Barqueiro, entre as comarcas da Mariña Lucense e Ferrolterra. No eido social, tendo en conta a lóxica variedade de situacións nun colectivo numeroso, constatamos que as familias dos/as alumnos/as encadraríanse nun nivel socioeconómico e cultural medio – medio-baixo. Para o actual curso 2023 & 2024, en Ortigueira contamos con xornada única, cun horario lectivo de 09:35 a 14:35 horas, e no Barqueiro con xornada partida, cun horario lectivo de 10:00 a 14:00 horas e de 16:00 a 17:00 horas. Comedor, no que comen a maioría do alumnado e transporte escolar. A poboación escolar ascende a 195 alumnos e alumnas en Ortigueira e a 41 alumnos e alumnas no Barqueiro, entre os que podemos atopar alumnado procedente do estranxeiro, alumnado con necesidades específicas de atención educativa, e alumnado con necesidade de reforzo educativo e apoios de mestres con dispoñibilidade horaria.

## 2. IDENTIFICACIÓN E VALORACIÓN DAS NECESIDADES

A identificación das necesidades e potencialidades do noso alumnado é unha labor na que debemos estar implicados non só os membros do Departamento de Orientación, senón todos os mestres e mestras do centro.

No momento das avaliacións iniciais, nas sesións de avaliación e durante todo o proceso de ensino-aprendizaxe a comunidade educativa traballará nun mesmo sentido para favorecer a detección temperá. Os/as titores/as desempeñan unha labor esencial na identificación de calquera tipo de dificultades que poidan presentar os alumnos posto que o seu contacto e traballo cos mesmos fai que o seu coñecemento sexa máis profundo. **No momento en que un mestre detecte algún tipo de situación na que se crea necesaria a intervención do Departamento de Orientación, debe levar a cabo o seguinte protocolo:**

1. Período de observación do alumno ou alumna.
2. Recollida de información relativa ás necesidades e potencialidades observadas.
3. Reunión do mestre ou mestres co orientador.
4. O Departamento de Orientación proporcionaralle un documento ao mestre onde se recolle de maneira escrita, a descrición das necesidades e potencialidades do alumno. (Informe de Derivación ao Departamento de Orientación)
5. Unha vez cuberto será entregado o orientador que o estudará para a posta en marcha da intervención.

MODELO DE INFORME DE DERIVACIÓN PROPOSTO PARA O NOSO CENTRO:

**INFORME DE DERIVACIÓN  
AO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN**

ALUMNO/A	
DATA DE NACEMENTO	
MESTRE/A	
CURSO	
DATA	

**ESCALA DE ESTIMACIÓN DE MOTIVACIÓN**

Clave: 1. Nunca 2. Ás veces 3. Case sempre 4. Sempre

**MOTIVACIÓN**

1. Presta atención ás explicacións..... 1 2 3 4
2. Pregunta cando ten dúbidas..... 1 2 3 4
3. Realiza as tarefas individuais..... 1 2 3 4
4. Esfózase no traballo ..... 1 2 3 4
5. Mantén o esforzo a pesar dos posibles erros..... 1 2 3 4
6. Demostra interese polo traballo..... 1 2 3 4
7. Fai regularmente as tarefas que leva para a casa ..... 1 2 3 4
8. Asiste regularmente ás clases ..... 1 2 3 4

**PARTICIPACIÓN**

9. Participa con aportacións cando se traballa en grupo ..... 1 2 3 4
10. Colabora nas tarefas da clase..... 1 2 3 4
11. Gústalle participar nas actividades e celebracións do Centro..... 1 2 3 4
12. Axuda aos compañeiros cando o/a precisan ..... 1 2 3 4

**ADAPTACIÓN**

13. Respecta e cumpre as normas establecidas..... 1 2 3 4
14. Relacionase amigablemente cos seus compañeiros/as..... 1 2 3 4
15. É ben aceptado polo grupo..... 1 2 3 4
16. Mantén unha relación de confianza e respecto cos mestres/as e outros adultos do centro ..... 1 2 3 4

**MOTIVO FUNDAMENTAL POLO QUE SE DERIVA AO DEPARTAMENTO:**

.....  
 .....  
 .....  
 .....

**PROBLEMAS FUNDAMENTAIS COS QUE SE ATOPA O ALUMNO/A SON**

(marca cunha X o que proceda)

- Capacidade de expresarse de forma oral e escrita
- Capacidade para comprender textos
- Capacidade de razoamento e resolución de problemas
- Hábitos e técnicas de traballo.
- Falta de interese e esforzo
- Falta de base nas materias (INDICAR): .....
- Outros (INDICAR):.....

**OUTROS DATOS RELEVANTES:**

**DATOS RELACIONADOS CO DESENVOLVEMENTO PSICOMOTOR DO ALUMNO/A:**

.....  
 .....  
 .....  
 .....

**DATOS RELACIONADOS CO DESENVOLVEMENTO DA LINGUAXE:**

.....  
 .....  
 .....  
 .....

**DATOS RELACIONADOS COA ADQUISICIÓN DE NOCIÓNS BÁSICAS:**

.....  
 .....  
 .....  
 .....

**DATOS RELACIONADOS COA RELACIÓN FAMILIA/ESCOLA:**

.....  
 .....  
 .....  
 .....

**OUTROS DATOS DE INTERÉS**

En \_\_\_\_\_, a \_\_\_\_ de \_\_\_\_\_ de 20\_\_

O/A TUTOR/A

### AUTORIZACIÓN FAMILIAR

D/D<sup>a</sup>..... con D.N.I. ....

Pai/nai do alumno/a..... matriculado  
no..... curso de Educación..... do CEIP JOSÉ MARÍA LAGE

Autorizan a Xosé Ramón Núñez Roca, orientador do Centro, a realizar unha **Avaliación Psicopedagóxica** co fin de analizar posibles factores determinantes e predispoñentes que podan afectar ó seu rendemento académico e a súa relación cos seus compañeiros/as.

E, para que conste asinamos o presente documento en Ortigueira a,

..... de .....de 20.....

**Pai/nai/titor/titora legal do alumno/a**

Asdo:.....

### 3. DETERMINACIÓN DOS OBXECTIVOS

Os obxectivos propostos no Plan Xeneral de Atención á Diversidade pretenden desenvolver todas as potencialidades do noso alumnado, tendo en conta as súas características individuais, necesidades, intereses, ritmo e estilo de aprendizaxe, amosando especial sensibilidade polo alumnado que presenta necesidades específicas de apoio educativo. **O obxectivo último da atención á diversidade é conseguir que todos os nenos e nenas consigan o máximo desenvolvemento persoal e social, garantindo a igualdade de oportunidades.** É polo tanto necesario concretar uns obxectivos específicos para o noso centro, que garantan os principios de calidade da educación, inclusión, equidade e a non discriminación. Polo tanto, quedan determinados os obxectivos seguintes

1. Adecuar o desenvolvemento do currículo á diversidade do alumnado.
2. Diseñar actuacións que posibiliten o acceso ao currículo á totalidade do alumnado: as valoracións psicopedagóxicas (tanto grupais como individuais), os apoios de mestres con dispoñibilidade horaria, os reforzos educativos das mestras especialistas en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, os obradoiros encamiñados a traballar aspectos relacionados coa autoestima, as relacións sociais, habilidades sociais, as técnicas de estudo...

3. Diseñar respostas educativas para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
4. Establecer criterios pedagóxicos que orienten na adopción de decisións respecto do alumnado con NEAEs. e dificultades na aprendizaxe.
5. Planificar un uso adecuado dos recursos existentes no centro.
6. Fomentar a creatividade e a innovación na elaboración de proxectos dirixidos á atención á diversidade.
7. Impulsar a formación do profesorado na atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo.
8. Implicar a toda a comunidade educativa na tarefa compartida que supón a atención á diversidade.

#### **4. DESCRICIÓN DAS ACTUACIÓNS, MEDIDAS E/OU PROGRAMAS PARA ATENCIÓN Á DIVERSIDADE**

Tanto a administración educativa coma os centros docentes temos a obriga de desenvolver unha serie de actuacións encamiñadas a adecuar a resposta educativa á diversidade. A Consellería debe dotar aos centros dos recursos necesarios para ofrecer unha educación equitativa e de calidade, impulsar a formación do profesorado na atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo e impulsar programas dirixidos á prevención do absentismo, a mellora da convivencia, á compensación de desigualdades en educación... entre outras. E os centros docentes debemos traballar para levar a cabo o deseño e posta en práctica de accións preventivas e de detección temperá, optimizar a organización dos recursos do centro para atender e das resposta ás necesidades de todo o alumnado, potenciar a acción titorial, promover a implicación das familias no proceso educativo, impulsar a participación do profesorado en actividades de formación e innovación no ámbito da atención temperá. **Como norma xeral, o profesorado acomodará o proceso de ensino-aprendizaxe ás condicións particulares de cada neno/a, o que se pode traducir nunha flexibilización metodolóxica, organizativa e de cooperación familiar.** Así, haberá alumnos e alumnas que requirirán exemplificacións, explicacións ou exercicios específicos; outros/as ós/ás que lles haberá que encomendar certas responsabilidades; outros/as que necesitarán estar nun grupo específico dentro da aula, do que recibirán as axudas que precisan; outros/as ós/ás que haberá que poñer frecuentemente en situacións de éxito... En síntese, trátase de que, a cada alumno e alumna se lle ensine partindo do seu nivel de coñecementos previos e dentro da súa zona de desenvolvemento próximo, respectando o seu ritmo de aprendizaxe, no ánimo de que cada quen vai reconstruíndo o seu coñecemento e desenvolvéndose conforme ás súas potencialidades. Neste tipo de actuacións, como se contempla no propio Plan de Acción Titorial, é necesario que o/a titor/a estableza unha rede coordinadora entre o distinto profesorado (equipo docente); que coñeza a situación persoal de cada alumno/a, os principais datos evolutivos e de saúde, o estilo e o ritmo de aprendizaxe de cada quen; que reflexione sobre a metodoloxía máis adecuada para cada neno/a respecto do seu achegamento ó currículo; que analice as relacións que se establecen dentro e fóra da aula e a súa utilidade nos agrupamentos dentro da aula; que demande asesoramento do departamento de orientación, etc. Atendendo ao **Decreto 229/2011** enténdese por medidas de atención á diversidade, aquelas actuacións, estratexias e programas destinados a proporcionar unha resposta axeitada ás necesidades educativas reais do noso alumnado. Estas medidas se clasifican en ordinarias e extraordinarias:

- **Medidas Ordinarias de Atención á Diversidade:** Considéranse ordinarias todas aquelas medidas que faciliten a adecuación do currículo prescriptivo sen que afecten de xeito significativo aos obxectivos, contidos e/ou criterios de avaliación. Teñen como finalidade dar resposta ás diferenzas en competencia curricular, motivación, intereses, estilos e ritmo de aprendizaxe, relación social... facilitando a consecución dos obxectivos e competencias establecidas nas diferentes ensinanzas. Ente elas se inclúen a adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e de organización da aula; a adecuación das programacións didácticas ao entorno e ao alumnado; as metodoloxías baseadas no traballo colaborativo, as titorías entre iguais, a aprendizaxe por proxectos...; a adaptación dos tempos, instrumentos e procedemento de avaliación; as medidas e actuacións para mellorar a convivencia; o desdoblamento de grupos; o reforzo educativo e o apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria; os programas de habilidades sociais...
- **Medidas Extraordinarias de Atención á Diversidade:** Son todas aquelas que poidan requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supoñer cambios esenciais no ámbito organizativo. **Se aplicarán unha vez esgotadas as de carácter ordinario ou por resultar estas insuficientes.** Precisan ademais da autorización da dirección do centro, do Servizo de Inspección Educativa, da Xefatura Territorial ou da dirección xeneral que proceda para seren aplicadas, e no seu caso dun informe xustificativo do Servizo de Orientación. Entre elas se inclúen as adaptacións curriculares significativas (ACS); os agrupamentos flexibles; o apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe; a flexibilización da duración do período de escolarización; os grupos de adquisición de linguas; a atención educativa ao alumnado que, por circunstancias diversas, presenta dificultades para unha asistencia continuada ao centro educativo...

## **5. DETERMINACIÓN DOS CRITERIOS PARA A ORGANIZACIÓN E DISTRIBUCIÓN DOS RECURSOS E A APLICACIÓN DAS MEDIDAS PROPOSTAS**

Tendo sempre como referentes os principios de inclusión, integración e normalización, o profesorado de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe xunto co orientador establecerán o horario de atención ó alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, así como as distintas modalidades. Para o deseño desta atención se terán en conta os seguintes criterios prioritarios:

- Atenderase a aquel alumnado que así o aconselle a correspondente avaliación psicopedagóxica.
- Atenderase ó alumnado obxecto dunha adaptación curricular significativa (ACS).
- Atenderase primeiro ó alumnado con NEAes que repiten curso.
- Sempre que sexa posible, continuarase cos apoios realizados no curso anterior, priorizando os cursos inferiores ós superiores.
- Buscarase un apoio de calidade fronte a un de cantidade.
- Este anos, debido a situación de pandemia, os apoios extraordinarios serán dentro da aula ordinaria (salvo casos moi excepcionais) A modalidade (dentro, fora ou combinada) será revisada ó longo do curso atendendo a situación epidemiolóxica.



A proposta de atención elaborada entre o profesorado de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe en xuntanza co orientador será presentada aos mestres e mestras implicados para o seu coñecemento e consideración. De aquí debe xurdir a proposta definitiva de prestación do servizo de apoio, proposta que o orientador facilitará á xefatura de estudos. Cando se trate de medidas extraordinarias de atención á diversidade será necesaria a autorización da dirección, do Servizo de Inspección Educativa, da Xefatura Territorial ou da dirección xeneral que proceda do centro para súa aplicación, e no seu caso deberá contar cun informe xustificativo elaborado polo Departamento de Orientación. Do mesmo xeito os recursos materiais distribuiranse tendo en conta as necesidades reais do alumnado, tendo prioridade os alumnos e alumnas con necesidade específica de apoio educativo. Ademais o Departamento de Orientación, xunto coa dirección do centro, encargárase de solicitar á administración educativa, o equipamento e materiais necesarios para atender as necesidades educativas da diversidade do alumnado do centro.

## **6. CONCRECIÓN DAS ACTUACIÓNS DOS DISTINTOS PROFESIONAIS EN RELACIÓN COAS MEDIDAS DISEÑADAS PARA O CENTRO**

**ORIENTADOR:** Atendendo á **Circular 10/2010** pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional na comunidade autónoma de Galicia, as actuacións comúns relacionadas coa inclusión e a diversidade, para os Departamentos de Orientación son:

- Asesorar ao equipo directivo sobre o contido do proxecto educativo e os documentos que o integran, especialmente sobre as medidas de atención á diversidade e acción tutorial.
- Elaborar e poñer en práctica programas destinados á prevención e detección precoz de dificultades de aprendizaxe.
- Axustar as propostas de apoio educativo á realidade de cada alumno/a con intervencións inclusivas e orientadas polo potencial de aprendizaxe do alumnado.
- Asesorar aos departamentos, equipos de nivel e profesorado en xeral nos procesos de axuste e desenvolvemento das concrecións curriculares, das programacións de curso e/ou nivel, das medidas de reforzo educativo e nas adaptacións curriculares.
- Facilitar asesoramento a toda a comunidade educativa sobre as diferentes medidas e recursos para a atención do alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

Ademais atendendo á **Orde do 24 de Xullo de 1998** pola que se establece a organización e funcionamento da orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia, son funcións da Xefatura do Departamento:

- Dirixir e coordinar as actividades e actuacións propias do Departamento de Orientacións.
- Responsabilizarse da redacción do Plan Anual de Actividades do Departamento, velar polo seu cumprimento e elaborar a Memoria Final de Curso.
- Convocar e presidir as reunións ordinarias do Departamento e as que con carácter extraordinario fose preciso celebrar, levantando a acta correspondente.
- Representar ao Departamento na Comisión de Coordinación Pedagóxica.
- Asistir ás reunións convocadas polo xefe ou xefa do Departamento de Orientación do Instituto de Educación Secundaria ao que está adscrito.
- Velar pola confidencialidade dos documentos.

- Coordinar a organización dos espazos e instalacións para a orientación, así como a adquisición de material e de equipamento específico, velando polo seu correcto uso e conservación.
- Realizar as avaliacións psicopedagóxicas e asesorar no deseño, desenvolvemento e avaliación das medidas de atención á diversidade conforme ao procedemento e os criterios establecidos no proxecto curricular do centro e responsabilizarse da elaboración do informe psicopedagóxico.
- Coordinar, en colaboración cos mestres/as de apoio, a atención do alumnado con neae, elevando ao xefe de estudos, cando cumpra, a proposta de organización da docencia para ese alumnado.
- Participar nas sesións de avaliación para o deselo, desenvolvemento e avaliación de actuacións conxuntas que permitan a coherencia das respostas educativas.

**MESTRAS DE APOIO:** Atendendo ao **Decreto 374/1996** de 17 de Outubro polo que se aproba o regulamento orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria, os mestres de apoio teñen as seguintes funcións en canto á atención de alumnos con NEAEs.:

- A coordinación da atención dos alumnos con NEAEs.
- A atención directa dos alumnos con NEAEs. Esta atención realizarase excepcionalmente e en función das necesidades do alumnado e das adaptacións curriculares, fóra da aula.
- Coordinar, en colaboración co xefe de estudos, as cuestións relacionadas coa estancia no centro do alumnado con algún tipo de diversidade funcional física, psíquica ou sensorial.
- Colaborar coa CCP na elaboración do plan de actuación respecto do alumnado con NEAEs.
- Orientar ao profesorado que imparta docencia aos alumnos con NEAEs. Así como a eles mesmos e aos seus pais sobre cuestións de interese para o seu desenvolvemento.
- Colaborar co profesor titor e co resto do profesorado na elaboración das adaptacións curriculares e no seguimento e avaliación das mesmas.

E atendendo á **Orde do 24 de Xullo de 1998** pola que se establece a organización e funcionamento da orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia regulada polo **Decreto 120/1998**:

- Asistir ás reunións da Comisión de Coordinación Pedagóxica.
- Colaborar na elaboración, seguimento e avaliación das Adaptacións Curriculares, así como nas medidas de reforzo, si é o caso e de outras dirixidas á atención á diversidade do alumnado.
- Prestar atención directa ao alumnado con NEAEs. , atención que en xeral, se prestará no grupo en que está integrado.

Tendo en conta a lexislación vixente pódense concretar as seguintes funcións:

**MESTRA ESPECIALISTA EN PEDAGOXÍA TERAPÉUTICA:** A mestra especialista en Pedagogía terapéutica encargarase da atención especializada ao alumnado con NEAE. Dita intervención realizarase xeralmente dentro da aula, aínda que cada caso será estudado e tratado tendo en conta as necesidades e potencialidades de cada alumno/a. Deste xeito

poderá ser dentro ou fóra da aula ordinaria e individual ou en pequeno grupo. Ademais da intervención co alumnado de NEAEs estarán entre as funcións da mestra de PT:

- Colaborar co titor na elaboración das adaptacións curriculares, e no seu seguimento e avaliación.
- Asesorar e colaborar co profesorado do centro na elaboración e adaptación dos recursos materiais para os alumnos e alumnas con neae.
- Colaborar co titor e demais profesionais no establecemento dunha metodoloxía axeitada para traballar co alumnado con neae.
- Realizar en colaboración co titor, informes periódicos, así como un informe ao finalizar o curso, que formará parte do expediente académico do alumno e que servirá para manter informadas ás familias do alumnado con NEAEs.

**Programación mestra PT ⇒ VER ANEXO I**

**MESTRA ESPECIALISTA EN AUDICIÓN E LINGUAXE:** A mestra especialista en Audición e Linguaxe encargase da atención ao alumnado con NEAE referidas a trastornos comunicativos e da linguaxe. E ademais estarán entre as súas funcións:

- **A Prevención:** En colaboración cos titores, asesoramento sobre programas, actividades ou recursos materiais.
- **A Avaliación:** das demandas específicas de avaliación logopédica que realicen os titores/as, tras pasar polo Departamento de Orientación. A toma de decisións sobre a necesidade ou non da intervención logopédica e as orientacións derivadas da valoración tomaranse de maneira conxunta entre a especialista en A.L e o orientador.
- **A Intervención:** Ao igual que coa intervención da mestra especialista en PT, cada caso será estudado e tratado tendo en conta as necesidades e potencialidades de cada alumno/a. Deste xeito poderá ser dentro ou fóra da aula ordinaria e individual ou en pequeno grupo, tendo en conta ademais os informes elaborados polo Departamento de Orientación.

**Programación mestra AL ⇒ VER ANEXO II**

**MESTRE/A TITOR/A:** A acción titorial orientará o proceso educativo individual e colectivo do alumnado, en coordinación co Departamento de Orientación, en todos os casos que sexa preciso. A intervención educativa atenderá á diversidade do alumnado, é dicir, centrarase nas accións educativas dirixidas a dar resposta ás diferentes capacidades, ritmos e estilos de aprendizaxe. Ademais porase énfase na detección temperá do alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar NEAEs. Os titores e titoras teñen un papel moi importante no referente á atención á diversidade, e entre outras, destácanse as seguintes funcións (LOMLOE):

- A titoría dos alumnos e alumnas, a dirección e a orientación do seu aprendizaxe.

- O apoio no proceso educativo, en coordinación coas familias.
- A contribución ao desenvolvemento das capacidades básicas dos alumnos, tendo en conta as súas potencialidades, necesidades e intereses.
- A demanda de orientación cando se detecta algunha NEAEs. (informar ao DO, colaborar na avaliación psicopedagóxica, elaborar plans de traballo en colaboración co orientador e as mestras especialistas en A.L. e PT informar sobre a evolución das medidas adoptadas...)

Ademais a acción titorial, terá como principios:

- **A mediación:** actuando como mediador entre o alumno e todo o que o rodea.
- **A previsión/orientación:** Tendo previsto o proceso de ensino-aprendizaxe.
- **A coordinación:** Coordinando a proposta educativa cando interveña máis dun mestre.

Atendendo ao **Decreto 374/1996** de 17 de Outubro polo que se aproba o regulamento orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria, cada mestre titor, ademais das súas tarefas docentes específicas, realizará as seguintes funcións relacionadas coa atención á diversidade:

- Coñecer as características persoais de cada alumno a través da análise do expediente persoal do mesmo e doutros instrumentos válidos para conseguir este coñecemento.
- Efectuar un seguimento global dos procesos de ensino-aprendizaxe dos alumnos para detectar dificultades e necesidades especiais, co obxecto de buscar as respostas educativas axeitadas e solicitar os oportunos asesoramentos e apoios.
- Coordinar as adaptacións curriculares necesarias para os alumnos do seu grupo.
- Facilitar a integración do alumnado do grupo e a súa participación nas actividades do centro.
- Orientar aos alumnos de xeito directo e inmediato no seu proceso formativo.
- Informar ao equipo de mestres do grupo de alumnos das características dos mesmos, especialmente en aqueles casos que presenten problemas específicos.
- Coordinar o axuste das diferentes metodoloxías e principios de avaliación programados para o grupo de alumnos.
- Coordinar o proceso de avaliación dos alumnos do seu grupo.
- Colaborar co equipo de orientación educativa e profesional nos termos que estableza o mesmo e a xefatura de estudos.
- Fomentar a colaboración das familias nas actividades de apoio no proceso aprendizaxe e a orientación dos seus fillos.

E atendendo á **Orde do 23 de Novembro de 2007** pola que se regula a avaliación da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, terase en conta o seguinte aspecto:

- Na avaliación do alumnado con adaptación curricular, os criterios de avaliación establecidos nela, serán o referente fundamental para a súa avaliación e promoción.

## **7. MECANISMOS DE COORDINACIÓN E COLABORACIÓN INTERNOS, ASÍ COMO CON OUTRAS ETAPAS EDUCATIVAS E COS CENTROS ADSCRITOS OU DE ADSCRIPCIÓN.**

**REUNIÓN DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN:** Durante o curso escolar 2023 & 2024 o Departamento de Orientación manterá como mínimo unha reunión mensual no Centro Base, cando as demandas educativas de atención a diversidade así o requiran poderanse facer reunións con carácter semanal ou quincenal.

No presente curso o Departamento de Orientación do CEIP JOSÉ MARÍA LAGE está composto polos seguintes membros:

- ✚ Xefatura do DO: José Ramón Núñez Roca
- ✚ Mestre Especialista en Pedagogía Terapéutica (PT): Noemí Caaveiro Carballo.
- ✚ Mestre Especialista en AL: María Sonia Castañeda Castro.
- ✚ Coordinadora Ed. Infantil: Elena Álvarez Iglesias.
- ✚ Coordinadora 1º Ciclo EP: Tamara Salgueiro Veiga.
- ✚ Coordinadora 2º Ciclo EP: Antonia Fraguera Pérez (titular) / Mª Ángeles Suárez (sustituta)
- ✚ Coordinadora 3º Ciclo EP: Ana Dono Vázquez.

No presente curso a Comisión de Coordinación Pedagóxica do CEIP JOSÉ MARÍA LAGE está composta polos seguintes membros:

- ✚ Directora & Coord. Biblioteca (PLAN B): Rocío Fernández Sanesteban.
- ✚ Xefe de Estudos & PT: Noemí Caaveiro Carballo
- ✚ Xefe do Departamento de Orientación: Xosé Ramón Núñez Roca.
- ✚ Mestre Especialista en Audición e Linguaxe: Mª Sonia Castañeda Castro.
- ✚ Coordinadora Ed. Infantil: Elena Álvarez Iglesias.
- ✚ Coordinadora 1º Ciclo EP: Tamara Salgueiro Veiga.
- ✚ Coordinadora 2º Ciclo EP: Antonia Fraguera Pérez (titular) / Mª Ángeles Suárez (sustituta)
- ✚ Coordinadora 3º Ciclo EP: Ana Dono Vázquez.

**REUNIÓN DA CCP:** O orientador do centro acudirá ás reunións da Comisión de Coordinación Pedagóxica que terán lugar, como mínimo, unha vez ó mes, así como as mestras especialistas en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe. Nelas trataranse, entre outros, temas relacionados coa atención á diversidade.

**VISITA AO IES:** No caso de que a situación de pandemia o permita, no mes de Xuño, programárase co alumnado de 6º nivel de primaria, unha visita ao IES adscrito ó Centro. Nela os nenos e nenas coñecerán ás instalacións do Instituto e resolverán dúbidas nunha pequena reunión onde o orientador do mesmo lles explica de xeito resumido as normas e a estrutura da nova etapa á que están a piques de acceder. No caso de que esta visita física non fose posible, organizarase unha reunión virtual coa orientadora do IES.

## **8. LIÑAS DE COLABORACIÓN COAS NAIS, PAIS OU TITORES E TITORAS LEGAIS DO ALUMNADO E COS DIFERENTES SERVICIOS EXTERNOS AO CENTRO**

**REUNIÓNS COAS FAMILIAS DO ALUMNADO CON NEAE:** O Departamento de Orientación mantén reunións coas familias dos alumnos e alumnas con NEAE de xeito regular. A elas poderán asistir, ademais do orientador, as mestras especialistas en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe e a mestra titora. Nestas reunións trátanse diversos aspectos relacionados co proceso de ensino aprendizaxe (dificultades de aprendizaxe, medidas de apoio e reforzo, aspectos traballados e a traballar durante o trimestre, avances e retrocesos...) e todos aqueles temas que poidan resultar de interese para a familia do alumno. Se resolven dúbidas e se realiza unha coordinación e planificación conxunta de traballo na casa e na escola onde se plantexan uns obxectivos comúns a traballar. Estas reunións poden ser máis ou menos frecuentes segundo sexa necesario, e atendendo á dispoñibilidade das familias.

**REUNIÓN CAS FAMILIAS DO ALUMNADO DE 6º NIVEL DE EDUCACIÓN PRIMARIA:** No mes de Xuño realizarase unha reunión conxunta coas familias dos alumnos e alumnas de 6º NIVEL. Nesta reunión se tratarán temas relacionados coa nova etapa educativa á que accederá o alumnado no curso seguinte. Nas vindeiras semanas tamén se realizarán reunións individuais para aclarar temas puntuais, con aquelas familias que así o soliciten.

**BOLETÍNS INFORMATIVOS E MATERIAL DIDÁCTIVO REFERIDOS A DIVERSOS TEMAS DE ESPECIAL INTERESE PARA AS FAMILIAS DO ALUMNADO CON NEAES:** Ao longo do curso se enviarán as familias do alumnado con NEAEs diversos folletos informativos relacionados coa atención á diversidade.

**REUNIÓNS COS PROFESIONAIS DOS DIFERENTES SERVICIOS EXTERNOS AO CENTRO (EOE, UACO, SERVICIOS SOCIAIS DO CONCELLO DE ORTIGUEIRA, UNIDADE DE ATENCIÓN TEMPERÁ, SERVIZOS DE SAÚDE DO SERGAS, GABINETES PSICOPEDAGÓXICOS E LOGOPÉDICOS):** Durante todo o curso escolar o Departamento de Orientación, mantén comunicación frecuente con todos os profesionais que inciden de algunha maneira co alumnado do centro. De maneira especial cabe salientar a coordinación que mantemos cos seguintes profesionais:

- **Equipo de Orientación Específico (EOE) e Unidade de Acompañamento e Orientación Persoal (UACO) :** Ademais de solicitar a intervención do EOE ou UACO sempre que se considera necesario e logo de que a familia do alumno/a o autorice, mantense contacto telefónico cos especialistas destes equipos sempre e cando xurda algunha dúbida. No cursos pasados o EOE e a UACO atenderon varias solicitudes enviadas dende o Centro (Conduta e AACC), visitando a Escola e mantendo reunións non só co orientador, senón tamén con mestres tutores e especialistas e coas familias do alumnado. Posteriormente o envío de informes especializados por parte do EOE e feedback facilitado pola UACO, axudaranos a planificar o traballo co alumnado con NEAEs.
- **Servizos Sociais do Concello:** Manterase contacto coa Psicóloga Familiar e a traballadora social do Concello de Ortigueira sempre e cando sexa necesario tratar temas que afectan ás familias dos nosos alumnos (risco de exclusión social, violencia de xénero e casos de absentismo escolar). As reunións realízanse física ou telematicamente. Tamén se manterá contacto telefónico cando sexa necesario resolver algunha dúbida de xeito urxente.

## 9. PROTOCOLOS PARA A SOLICITUDE E/OU AUTORIZACIÓN DAS MEDIDAS EXTRAORDINARIAS.

Cada alumno e alumna, polas súas características ou circunstancias persoais, pode ter, dentro dun momento puntual ou ao longo de toda a súa escolaridade, unhas necesidades específicas de apoio educativo ás que se debe dar resposta, adoptando as medidas legalmente establecidas ao efecto: Reforzo educativo, apoio educativo, adaptacións de acceso, adaptacións curriculares significativas, agrupamentos flexibles, grupos de adquisición de linguas, flexibilización ou programas de diversificación curricular. As medidas extraordinarias son todas aquelas que poidan requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supoñer cambios esenciais no ámbito organizativo. Aplicaranse unha vez esgotadas as de carácter ordinario ou por resultar estas insuficientes. Precisan ademais da autorización da dirección do centro, do Servizo de Inspección Educativa, da Xefatura Territorial ou da dirección xeneral que proceda para seren aplicadas, e no seu caso dun informe xustificativo do Servizo de Orientación.

**Adaptacións Curriculares Significativas (ACS):** Atendendo á **Orde do 8 de setembro de 2021** pola que se regulan as adaptacións ao currículo nas ensinanzas de réxime xeral: As adaptacións curriculares afectan a elementos prescriptivos do currículo (obxectivos, contidos e criterios de avaliación) e só poden ser elaboradas unha vez esgotadas as medidas ordinarias. Están destinadas ao alumnado, que despois dunha avaliación psicopedagóxica, amose un desfase curricular importante e presente dificultades significativas no seu proceso de aprendizaxe. As familias estarán informadas posto que se trata dunha medida extraordinaria que require a autorización da inspección Educativa. Levaranse a cabo no contexto ordinario (agás en casos excepcionais que nos que se recomenden un contexto diferente na avaliación psicopedagóxica) e a súa elaboración correspóndelle ao mestre titor ou ben ao mestre da materia que precise adaptarse. Para dita elaboración contarán co asesoramento e apoio do Departamento de Orientación. E quedará reflectida no expediente académico do alumno e no libro de escolaridade. Para decidir a pertinencia ou non dunha adaptación curricular, son precisos dous requisitos: ter esgotadas as medidas ordinarias de atención e realizar unha avaliación diagnóstica (Departamento de Orientación) onde se valoren as necesidades, potencialidades e o estilo de aprendizaxe do alumno. Unha vez esgotadas as medidas de atención ordinarias e tras a valoración por parte do Departamento de Orientación, realizarase unha reunión na que asistirán: o orientador, o mestre titor, os mestres especialistas, as mestras de apoio e o xefe de estudos. Nesta reunión decidirase a pertinencia ou non da elaboración da adaptación curricular, tendo en conta a avaliación diagnóstica e os informes anteriores do alumno. Tras levar a cabo esta reunión, farase outra onde a familia do alumno será informada da decisión tomada e da posibilidade de recorrer dita decisión ante a dirección do centro ou a Inspección Provincial de Educación. O seguinte paso será elaborar o documento, adaptando o currículo aos coñecementos previos do alumno; unha vez elaborada a Adaptación Curricular, é necesaria a autorización da inspección educativa para a súa posta en marcha. As adaptacións curriculares deben cumprir os seguintes requisitos:

- A duración mínima en educación primaria é dun curso académico.
- Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación poderán ser modificados, reaxustados, suprimidos, reducidos, complementados ou ampliados.
- Deben estar autorizadas pola inspección educativa correspondente.

- **Proceso de elaboración:** Avaliación Psicopedagóxica. Reunión dos profesionais que participaron en dita avaliación (orientador, mestre titor, especialistas, mestras de apoio e xefa de estudos), reunión coa familia do alumno, adaptación do currículo de referencia nas materias acordadas, elaboración do documento de adaptación curricular significativa, autorización da Inspección Educativa.

**Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe:**

É a intervención dun mestre especialista en Pedagogía Terapéutica dentro ou fóra da aula, para axudar a un alumno con dificultades escolares. Está destinado ao alumnado que ao longo da súa escolaridade presenta dificultades de aprendizaxe e que, a criterio do equipo educativo, despois dunha avaliación psicopedagóxica, precise dita medida. O titor deberá informar de dita medida á familia do alumno. Tendo en conta as necesidades do centro, a principio de curso o Departamento de Orientación fará unha proposta de apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe. Dita proposta debe ser aprobada pola dirección do centro e especificada no horario dos mestres que á súa vez será aprobado pola inspección educativa.

**Flexibilización da duración do período de escolarización:**

Trátase dunha medida que consiste na modificación, cando se considere necesario, da duración do período de escolarización nas diferentes etapas educativas. Está destinada ao alumnado que presente NEAEs. derivadas da posesión de altas capacidades intelectuais, de discapacidade ou de trastornos graves de conduta. Para acollerse a dita medida é necesaria a autorización da Consellería de Educación e ordenación Universitaria. Atendendo á **Orde do 8 de setembro de 2021** pola que se establecen as condicións e criterios para a escolarización en centros sostidos con fondos públicos de alumnado de ensino non universitario con necesidades educativas especiais: O alumnado con necesidades educativas especiais poderá ser obxecto de medidas de flexibilización da súa escolarización nas diferentes etapas do ensino non universitario, para o que será necesaria a autorización da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. Para tal fin, será necesario a constatación da aplicación previa doutras medidas de adaptación curricular ou organizativas previstas para a atención das necesidades específicas do alumno.

A duración do período de escolarización dos alumnos con NEE. Poderase modificar nos seguintes termos:

- **Educación Infantil:** poderase aumentar excepcionalmente nun ano respecto do disposto con carácter xeral. En ningún caso será posible permanecer nesta etapa máis alá do ano natural en que o alumno cumpra 7 anos.
- **Educación Primaria:** poderase aumentar excepcionalmente nun ano respecto do disposto con carácter xeral. No caso de non ter permanecido un ano máis na Educación Infantil será posible aumentar un segundo ano con carácter excepcional. En calquera caso non se poderá continuar na educación primaria máis alá do ano natural en que o alumno cumpra 15 anos.

Os prazos para presentar as solicitudes de flexibilización será o mes de Abril. As Delegacións Provinciais trasladaranas á Dirección Xeral de Ordenación Universitaria e Formación Profesional antes do 31 de Maio, acompañándoas dos informes correspondentes. A resolución comunicaráselle ao centro antes do 31 de Xullo. Con carácter xeral, calquera medida de flexibilización consignarase, incluíndo a resolución pola que foi autorizada en todos os documentos de avaliación do alumno.



**Exención da lingua galega.** Segundo a **ORDE do 10 de febreiro de 2014** pola que se desenvolve o Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o multilingüismo no ensino non universitario de Galicia, en relación coa exención de lingua galega. Posibles exencións, segundo a regulación prevista que se caracterizan pola concorrencia dos seguintes requisitos:

- a) Que a xustificación da exención se basee nunha circunstancia obxectiva de incorporación ex novo ao sistema educativo de Galicia.
- b) Que os estudantes de nova incorporación procedan doutras comunidades autónomas ou doutros países estranxeiros.
- c) Que a incorporación ex novo ao sistema educativo de Galicia se produza no terceiro nivel da educación primaria, na educación secundaria obrigatoria ou no ensino medio.

**Atención educativa ao alumnado con dificultades de asistencia continuada ao centro educativo.** Atendendo á **Orde do 8 de setembro de 2021** pola que se establecen as condicións e criterios para a escolarización en centros sostidos con fondos públicos do alumnado do ensino non universitario con necesidades educativas especiais.

**Atención educativa domiciliaria:** Refírese á atención educativa que recibe o alumnado cando, despois de padecer unha enfermidade ou sufrir un accidente, e por prescrición facultativa, deba permanecer convalecente no domicilio familiar, sen poder asistir ao centro educativo durante un período de tempo superior a un mes. Este servizo está concibido para o alumnado que estea matriculado en niveis do ensino obrigatorio en réxime xeral, aínda que se poderá atender ao alumnado de educación infantil, se o caso o require e se se dispón dos recursos necesarios. As condicións que se deben cumprir son as seguintes:

- O período de convalecencia no domicilio familiar, por prescrición facultativa, debe ser como mínimo de un mes ininterrompido.
- Deberase presentar no centro educativo o correspondente informe médico que xustifique a medida, así como a estimación do período de tempo durante o cal non poderá asistir ao centro escolar.
- A solicitude da atención educativa domiciliaria deberá ser tramitada pola dirección do centro educativo ante a Delegación Provincial da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria a través da Inspección Educativa, a través do modelo 03AED. (A demanda deberá ser presentada pola familia – modelo 02AED- á dirección do centro xuntando o informe médico).

O titor/a, xunto co Departamento de Orientación do centro, velará pola elaboración da proposta curricular para traballar co alumnado no seu domicilio, que será trasladada ao profesorado de atención domiciliaria mediante o modelo 06AEH. No momento da incorporación do alumno/a ao seu centro educativo, ou ao final de cada trimestre escolar, o profesorado domiciliario elaborará un informe de valoración do proceso de ensino-aprendizaxe, segundo o modelo 05AED.

**Grupos de Adquisición de Linguas e de Adquisición da Competencia Curricular:** Destinados ó alumnado de orixe estranxeiro con descoñecemento das linguas oficiais ou que presente un Desfase curricular de polo menos dous anos. Para a súa solicitude seguirase o contemplado nos artigos 68 e 69 da **Orde do 8 de setembro de 2021**.

## 10. PROCESO DE SEGUIMIENTO, AVALIACIÓN E PLAN DE MELLORA

- Atendendo ao **Decreto 229/2011**, de 7 de Decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado de centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na **Ley Orgánica 3/2020, de 29 de decembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (LOMLOE)**, o Departamento de Orientación elaborará a final de curso unha memoria do Plan Xeral de Atención á Diversidade, que se incluírá á memoria do Departamento de Orientación e, en consecuencia á memoria anual do centro. Esta avaliación-memoria realizarase tendo en consideración datos aportados por:
  - O profesorado de apoio (AL e PT), e o responsable do RE.
  - Os/as coordinadores/as de Nivel.
  - O equipo directivo.
  - O orientador.

Valoraranse aspectos relacionados co proceso da elaboración do Plan (participación e colaboración de todos os sectores implicados, análise do contexto e necesidades do alumnado...), co seu proceso de desenvolvemento (grado de consecución dos obxectivos, organización dos recursos, valoración das medidas programadas, dificultades atopadas na posta en marcha...) e realizarase ademais unha valoración dos resultados con respecto ao alumnado (no ámbito do desenvolvemento persoal e social, cognitivo e de convivencia) e ao equipo docente (planificación conxunta, traballo en equipo, mellora da convivencia, coordinación coas familias...). Unha vez valorados todos estes aspectos, realizarase unha proposta de mellora que axude a adecuar o Plan de Atención á Diversidade á realidade actual do centro.

## B) PROGRAMACIÓN ANUAL DE ACTIVIDADES.

### CURSO 2023 & 2024

ACTIVIDADES	TEMP.	AXENTES IMPLICADOS
Reunións co profesorado para coordinar tarefas.	Todo o curso.	Xefa de estudos, profesorado, Xefe D.O. (X.D.O.)
Reunións individuais cas familias (tanto física como telemáticamente).	Todo o curso.	X.D.O.
Reunións Departamento de Orientación.	Todo o curso, segundo normativa.	D.O.
Reunións con representantes de distintas institucións ( Servizos Sociais do Concello, ASPANAES,...), para intercambiar información.	Todo o curso.	X.D.O.
Manter contactos e colaborar co E.O.E.	Todo o curso.	X.D.O. e distintos membros do E.O.E.
Manter contactos e colaborar coa UACO	Todo o curso.	X.D.O. e representante da UACO

Avaliacións psicopedagóxicas para o alumnado con N.E.A.E. que sexa remitido ao departamento polo profesorado.	Todo o curso.	X.D.O.
Proporcionar información sobre recursos, medios materiais, didácticos e estratexias metodolóxicas que poidan favorecer o seu labor docente e tutorial. Incrementar o uso de materiais audiovisuais e informáticos.	Todo o curso.	Profesorado, D.O.
Sesións de avaliación do alumnado.	A finais de cada trimestre.	Profesorado, D.O.
Entrevistas e apoio ó alumnado con N.E.A.E. (intervención emocional).	Todo o curso.	X.D.O.
Decisións sobre medidas organizativas que favorezan a atención á diversidade.	Todo o curso.	X.D.O., Xefa de estudos.
Seguimento de alumnado con ACS.	Todo o curso.	Profesorado, X.D.O.
Asesoramento e orientación ao profesorado que imparte clases ao alumnado con N.E.A.E.	Todo o curso.	X.D.O.
Coordinación co profesorado que imparte reforzos específicos.	Según demandas.	Profesorado, D.O.
Asesoramento sobre o agrupamento do alumnado atendendo as medidas de atención a diversidade.	1º trimestre.	Equipo Directivo e X.D.O.
Organización dos apoios ó alumnado con N.E.A.E.	1º trimestre.	Titores/as, X.D.O, Xefa de estudos.
Programa de traballo a desenvolver co alumnado con N.E.A.E.	1º trimestre.	D.O, PT, profesorado.
Colaboración na elaboración da PXA.	1º trimestre.	Equipo directivo.
Avaliación inicial do alumnado.	1º trimestre.	Profesorado.
Redacción e revisión do Plan de Orientación e Plan de Atención a Diversidade	1º trimestre.	D.O.
Elaboración de informes psicopedagóxicos do alumnado con N.E.A.E.	Todo o curso.	X.D.O.
Orientación e axuda na tramitación das BECAS NEAEs	1º trimestre.	D.O. e Familias
Desenvolver actividades referidas ó desenrolo da lectura que fagan especial énfase na adquisición do hábito lector e na mellora da comprensión e eficacia lectora.	2º trimestre.	D.O. ,titores/as.
Adquisición de material e equipamento específico do D.O.	2º trimestre.	X.D.O.
Desenvolver, en colaboración cos titores e titoras programas e actividades dirixidos á mellora de habilidades para a mellora do estudo e a aprendizaxe autónoma e mellora de actitudes de convivencia.	2º trimestre.	X.D.O. ,titores/as.
Orientación académica e de toma de decisións para o alumnado de 6º de Primaria (decisións básicas).	3º trimestre.	X.D.O., titora 6º.
Colaborar na elaboración dos informes de fin de etapa do alumnado de 6º de	Mes de maio.	D.O.e titoras 6º
Colaborar na avaliación do alumnado de 3º de Educación infantil.	Mes de maio.	D.O.
Avaliación das medidas de atención á diversidade.	3º trimestre.	Departamento de Orientación, Xefa de estudos.
Avaliación do plan do Departamento de Orientación.	3º trimestre.	Todos.
Elaboración da memoria do D. O.	3º trimestre.	X.D.O.

## **C) PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICA-PROFESIONAL.**

A orientación académica ten por obxecto axudar ao alumno a coñecer, valorar e decidir sobre si mesmo e sobre as súas preferencias, intereses e capacidades académicas, para que poida formular libre e responsablemente a súa decisión persoal. O proceso de toma de decisións debe realizalo o propio alumno/a e o resto dos membros da comunidade educativa teñen a responsabilidade de lle ofrecer a orientación e información necesaria para que poida efectualo. Este Plan, podese iniciar a traballar na etapa de Educación Primaria, e máis concretamente no último nivel da EP, pero só na medida de iniciación ó proceso de resolución de problemas sinxelos e de toma de decisións. As actividades englobadas neste ámbito levaranse a cabo a través do titor nas diferentes áreas e polo departamento de orientación en actividades específicas. As actuacións que se deseñen neste ámbito terán no seu conxunto a finalidade de levar aos alumnos e alumnas á reflexión e coñecemento de si mesmos, dos seus intereses, capacidades e motivacións, así como do sistema educativo e das saídas para que poidan facer as eleccións óptimas.

Algunhas das actividades propostas traballarían (6º nivel de EP)

- A mellora da autoestima e autoconceito.
- O coñecemento de si mesmos a niveis básicos (aptitudes, intereses...)
- A iniciación en actividades de resolución de problemas sinxelos e de toma de decisións (mediadores de conflitos)
- Información sobre a etapa educativa da ESO que vai iniciar a continuación (para 6º curso de E. Primaria a final de curso).
- Saídas e visitas guiadas ó IES ó que van a acudir.
- Aportar información ás familias das opcións e da importancia da decisión dos seus fillos/as.

## **D) Alternativa a intervención presencial compatible con futuras situacións pandémicas:**

As medidas adoptadas polo Dpto. de Orientación cumprirán, en todo momento, as recomendacións emanadas da Xunta de Galicia e do Goberno de España:

### **MEDIDAS A LEVAR A CABO POLO DPTO. DE ORIENTACIÓN EN SITUACIÓN PANDÉMICA**

- a) Durante as intervencións do DO realizadas directamente na escola (avaliacións psicopedagóxicas, reunións, etc) manterase unha distancia interpersonal de polo menos 1,5 metros, utilizarase a mascarilla en todo momento e unha mampara de vinilo durante as reunións ou probas que se realicen dentro do propio Departamento de Orientación.
- b) O material utilizado durante a realización de probas psicopedagóxicas seguirá os protocolos de seguridade recomendados pola Xunta:
- c) Non se compartirá material de uso propio.
- d) Antes do uso do material compartido, o usuario realizará a desinfección de mans. Tamén se desinfectará o material logo do seu uso ou se poñerá en cuarentena senón fose posible a súa desinfección (cos libros, por exemplo).
- e) Entre reunión e reunión realizarase a desinfección do mobiliario utilizado.
- f) Nas reunións coas familias aconsellarase as reunións telemáticas mediante a plataforma CISCO WEBEX facilitada pola Consellería de Educación. No caso de non ser posible esta modalidade, atenderase como máximo 2 persoas a vez por familia, seguindo os estritos protocolos de seguridade (mascarilla, distancia mínima, xel hidroalcohólico, ventilación dos espazos).

- g) O Departamento de Orientación, a través da súa páxina web educativa do Facebook, AULA PT, facilitará o acceso a todo tipo recursos, orientacións e actividades dirixidas tanto ás familias coma ós profesores. Regularmente, farase unha recopilación dos mellores links e recursos que serán publicados nun PDF descargable na Páxina Web do Colexio no apartado de Orientación.
- h) No caso de darse a situación de que as familias decidan non enviar ó alumnado a clase pola situación de pandemia, porase no seu coñecemento a posibilidade de solicitar Atención Educativa Domiciliaria sempre e cando cumpran os requisitos de acceso a este recurso (Ver protocolo da Xunta).

## **5. ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN. ACTUACIÓNS, RECURSOS E TEMPORALIZACIÓN**

As estratexias de intervención utilizadas polo Departamento de Orientación se basearan nas ideas que fundamenta a proposta curricular da LOE/LOMLOE. Estas ideas corresponden a distintos enfoques teóricos, pero coinciden en sinalar que o coñecemento é unha construción persoal que se realiza a partir de ideas que xa se teñen e das axudas que se reciben. Os principais enfoques e autores deste marco teórico son: a teoría xenética de Piaget e a escola de Xenebra, a teoría dos procesos psicolóxicos superiores de Vygotski, a teoría da aprendizaxe verbal significativa de Ausubel, entre outras. A intervención, tamén tomará como referencia a teoría xeral de sistemas e os enfoques ecolóxicos, favorecendo a análise contextual necesaria para realizar unha intervención por programas. Así mesmo, sumarase a esta intervención por programas a intervención curricular establecida na lexislación vixente, dando lugar ás diferentes medidas de atención á diversidade (avaliación inicial, acción titorial, orientación académico-profesional, reforzo educativo...).

Dende o DO, nas accións emprendidas, se procurara seguir unha metodoloxía activa e participativa, que implique tanto a toda a comunidade educativa como ós servizos do contorno no que se sitúa, con accións globais que repercutan en todo o proceso educativo. Na intervención, as tarefas para cada actividade serán distribuídas segundo os sectores e persoas implicados, procurando responsabilizar a cada quen do seu labor na tarefa para unha mellor consecución dos obxectivos, a este efecto se procurara a responsabilidade compartida, a cooperación, a coordinación e o traballo en grupo de toda a comunidade educativa. Os recursos empregados serán aqueles dos que dispoña o centro, tanto materiais como persoais e de espazo, podendo acudir a axentes externos cando así o requira a actuación demandada ou programada, procurando sempre un rendemento óptimo e o mellor aproveitamento dos recursos existentes. Exemplo destes recursos serán os persoais (profesorado, titores, orientador, PT, AL, profesionais externos...), do contexto (outros centros educativos, consellerías, internet, familias, concello...) e materiais (cuestionarios, inventarios, folletos, fichas adaptadas, bibliografía, ordenadores...). De xeito esquemático:

Acción	Actuacións	Estratexias	Recursos	Tempos
Revisar e actualizar as liñas xerais de intervención na atención á diversidade.	A Comisión de Coordinación Pedagóxica marcará as directrices.	Reunións : Director + Xefe de Estudos + Dpto. de Orientación + Mestres (por niveis)	PCC, Lexislación vixente, Memoria curso 2021&2023, horarios...	1º Trimestre
Atención aos problemas de desenvolvemento e aprendizaxe dos alumnos e alumnas.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Avaliación psicopedagóxica de alumnos con n.e.e.</li> <li>- Ditames de Escolarización</li> <li>- Xunto co DO, XE., PT e A.L., coordinar a atención á diversidade.</li> <li>- Asesorar na elaboración de RE. e ACS</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Reunión con profesorado implicado, e familias ou tutores.</li> <li>- Traballo co alumno/a.</li> <li>- Reunións do DO e mestres implicados.</li> <li>- Análise e valoración das necesidades cos mestres, X.E. e DO</li> <li>- Asesoramento</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Follas de Demanda.</li> <li>-Entrevistas (pais/nais/tutores e docentes)</li> <li>-Producións escolares e observación directa.</li> <li>-Expediente do alumno.</li> <li>- RE , ACS</li> <li>-Informes do Alumno/a.</li> <li>-Materiais bibliográficos e de aprendizaxe.</li> </ul>	Ao longo do curso
Revisión e adaptación do PAT e colaboración no desenvolvemento do Plan de Convivencia	- Baixo as directrices da CCP, o DO axuda na revisión do PAT e no seguimento da elaboración do Plan de Convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Reunións de CCP</li> <li>- Reunións de niveis.</li> <li>- Reunións de Dpto. De Orientación.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- PAT actual</li> <li>- Bibliografía.</li> </ul>	1º trimestre
-Orientar no desenvolvemento do PAT, propoñendo accións e actividades aos tutores relacionadas coa práctica educativa	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Programa das actividades.</li> <li>- Pautas para as entrevistas do titor cos pais/nais/tutores.</li> <li>- Pautas para o traballo das Habilidades Sociais,técnicas de resolución de conflitos e programas de técnicas de estudo.</li> <li>- Revisión e difusión do Programa de Acolida para alumnos/as procedentes do estranxeiro.</li> </ul>	- Reunións do Dpto. de Orientación+ profesorado por Niveis + Xefe de Estudos : Debate e consenso de propostas efectuadas polo Dpto. e/ou profesorado.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bibliografía variada.</li> <li>- Actividades impresas.</li> <li>- Cuestionarios.</li> <li>- Programas variados (aprendizaxe, modificación de conduta, aprendizaxe de valores, HH.SS., Resolución de conflitos...)</li> </ul>	- Ao longo do curso.
-Estudio dos resultados das avaliacións. Toma de decisións.	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Revisión e contraste dos resultados da avaliación por niveis e niveis.</li> <li>-Debate e discusión das medidas a adoptar á vista dos resultados.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Reunións de CCP</li> <li>- Reunións de Niveis.</li> <li>- Reunións de DO</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Profesorado.</li> <li>-Departamento de Orientación.</li> </ul>	- Os 3 trimestres
-Fomentar actuacións dirixidas á información e á implicación das familias no proceso educativo dos seus fillos.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Informar sobre : Coidados da saúde e hixiene (revisión de vista e oído, alimentación...) ;xogo e xoguetes, actividades de lecer, autonomía persoal...</li> <li>- Información e formación sobre diversos temas relacionados coa educación: A violencia entre iguais, Normas e pautas de conduta, educación da atención, resolución de conflitos...</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Elaboración e difusión de folletos informativos entre as familias.</li> <li>-“Encontros Educativos”, foros de debate...</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bibliografía.</li> <li>- Programas variados.</li> <li>- Guións / Pautas.</li> <li>- Colaboración se é o caso de profesionais externos ao centro - Membros do Dpto. de Orientación.</li> <li>- Profesorado do centro.</li> </ul>	-Ao longo do curso.
Revisión do PEC e PCC	- Asesorar no referente a criterios de índole pedagóxica (metodoloxía, criterios de avaliación e promoción...)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Reunións periódicas da CCP para debater propostas.</li> <li>- Reunións para posta en común.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bibliografía.</li> <li>-Lexislación vixente.</li> <li>-Modelos elaborados.</li> <li>- PEC, PCC, P. Xeral,....</li> </ul>	- Durante todo o curso.

## **6. CRITERIOS DE AVALIACIÓN DO PLAN.**

O proceso de avaliación terá carácter global e continuo e os seus criterios estarán referidos ós obxectivos especificados en cada un dos seus ámbitos, tendo tres funcións básicas referidas a un momento do proceso determinado:

- **Avaliación inicial:** permite coñecer a realidade e o estado do alumnado antes de aplicar un programa ou plan. Se recollerans datos e suxerencias sobre o Plan nas reunións do DO e na Comisión de Coordinación Pedagóxica.
- **Avaliación formativa ou procesual:** proporciona información durante o desenvolvemento do proceso para realizar axustes ou cambios necesarios. Se recollera información a través das reunións periódicas do DO e da CCP, e das sesións de avaliación sobre as actividades realizadas, dando a coñecer o estado de desenvolvemento do Plan de Orientación e analizando as dificultades que se presentan, propoñendo os cambios necesarios.
- **Avaliación final:** Valora os resultados ó final do proceso, o obxectivo é medir en conxunto o plan aplicado. Se realizará unha memoria cos datos aportados polos titores,...., así como aqueles adquiridos a través de consultas, cuestionarios, entrevistas, contraste de experiencias... Esta memoria incluirá a enumeración das actividades realizadas e o seu grado de eficacia e cumprimento, unha síntese reflexiva sobre os logros acadados, as dificultades atopadas, os factores que influíron nas dificultades, os aspectos que será necesario modificar e mellorar e as propostas de innovación necesarias.

Os criterios de avaliación do Plan serán (Álvarez, 2004):

- a) **Eficacia:** relación entre o previsto e o alcanzado.
- b) **Eficiencia:** relación entre o alcanzado e os medios aplicados.
- c) **Satisfactoriedade:** relación entre o desexable e o existente.
- d) **Suficiencia:** relación entre os obxectivos e as necesidades.
- e) **Pertinencia:** adecuación ás necesidades establecidas.
- f) **Coherencia:** grado de consistencia das propostas.
- g) **Obxectividade:** adecuación a principios científicos.
- h) **Aplicabilidade ou funcionalidade:** capacidade de solución.
- i) **Actualización:** grado de adecuación a situacións reais.

Para realizar a avaliación e seguimento do plan teranse en conta as observacións e conclusións dos diferentes membros da comunidade educativa, os diferentes recursos de avaliación e autoavaliación, os resultados acadados e as diferentes propostas ou críticas de todos os implicados na acción orientadora.

## **7. FONTES DE INFORMACIÓN E REFERENCIAS BIBLIOGRÁFICAS.**

- ALCUDIA, R. E OUTROS (2000): *Atención a la diversidad*. Barcelona. Graó.
- ALEGRE DE LA ROSA, O.M. (2000): *Diversidad humana y educación*. Málaga. Aljibe.
- CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA (2000): *A orientación educativa e profesional en Galicia*. Xunta de Galicia.
- DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN DO C.E.I.P. JOSÉ MARÍA LAGE. (2013-2023): *Plan Anual de Actividades do Departamento de Orientación e Memoria do Departamento do curso 2021 & 2023*

**TEXTOS LEXISLATIVOS:**

- *Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (LOMLOE).*
- *Lei 2/2006, de 3 de Maio de Educación.*
- *Decreto 130/2007, de 28 de Xuño polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.*
- *Decretos 330/2009, do 4 de Xuño polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.*
- *Circular 10/2010 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional en Galicia.*
- *Decreto 229/2011, do 7 de Decembro polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de Maio de Educación*
- *Orde do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros educativos da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei 2/2006, do 3 de maio, de educación.*
- *DECRETO 150/2022, Do 8 DE SEPTEMBRO, polo que se establece a ordenación e o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia*
- *DECRETO 155/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.*

**8. APROBACIÓN DO PLAN DE ORIENTACIÓN.**

Este plan aprobose nunha reunión do CLAUSTRO celebrada o día.....de .....de 20..... , no CEIP JOSÉ MARÍA LAGE ás ..... horas, coa presenza da totalidade dos membros e por unanimidade, tal como figura na acta correspondente.

En Ortigueira a \_\_\_\_ , \_\_\_\_\_ de 20\_\_

VºP A directora do Centro

O Xefe do Departamento de Orientación

Rocio Fernández Sanesteban

Xosé Ramón Núñez Roca



# **ANEXO I**

## Programación PT

